

Перший тріумвірат і диктатура Цезаря.

Селєщева Анна 6А

Перший тріумвірат (лат. *triumvirātus*) (60-53 pp. до н.е.) — це неофіційний союз часів Пізньої Римської республіки між трьома впливовими політиками: Гаєм Юлієм Цезарем, Марком Ліцинієм Крассом та Гнеєм Помпеєм Великим.

Диктатура Гая Юлія Цезаря — термін, що визначає поняття необмеженої у своїй компетенції одноосібної влади Гая Юлія Цезаря як імператора Римської республіки. По факту необмежена влада Цезаря спиралась на його армію, на десятках тисяч його ветеранів, які отримали землі в провінціях і в Італії, на підтримці вершників та на симпатіях міських плебеїв. Цезар усіляко намагався створити собі оточення, яке могло забезпечити йому відповідне правління диктатора та не допустити організації опозиції. Юридично влада Цезаря ґрунтувалась на принципах Суллі, як з точки зору «правових» основ диктатури, так і в значенні конкретного її оформлення¹

Народився у Римі, Римська республіка. Послідовно домігся всіх ординарних римських посад. Заробив собі ім'я на боротьбі з консервативними сенаторами оптиматами. Організував перший тріумвірат разом із Помпеем і Крассом (60 до н. е.). Більше восьми років провів у Галльській війні (з 58 до н. е.), приєднавши до республіки Галлію, західний берег Рейну і частину Британії. Розпочав громадянську війну (49—45 до н. е.) через протистояння з Сенатом. Розбив опозицію на чолі з Помпеем в Італії, Іспанії (двічі), Греції та Африці, а також розгромив війська їхніх союзників у Єгипті та Понті. Після перемоги став диктатором. Прийняв почесний титул «імператора», що став частиною його імені, однак відмовився від влади стародавніх римських царів. Провів ряд важливих реформ. Убитий в Римі сенаторами-заколотниками на чолі з Брутом. Його племінник Октавіан Август отримав за заповітом більшу частину спадщини і згодом став першим римським імператором. До Цезаря по-різному ставилися при житті, і ця традиція збереглася в Римській імперії: його ім'я всіляко відбілювали прихильники правителів, а опозиціонери вихваляли його жертв і змовників. Дуже популярною була особистість Цезаря в Середні століття і в Новий час. Крім політичної і військової діяльності, Цезар відомий і як літератор. Завдяки простоті та ясності стилю, його твори вважаються класикою давньоримської літератури і використовуються при навчанні латинської мови. Від імені Юлія Цезаря походять титули цїсар, кайзер та цар, а також назва сьомого місяця року (українською — липень) в багатьох європейських мовах (наприклад, англійською — англ. July).